

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

ERICA projekti

Moduuli 3: Perheen sisällä tapahtuvan lapsen kaltoinkohtelun varhaisten merkkien tunnistaminen

Kaltoinkohtelun ja laiminlyönnin merkkien tunnistaminen: päämäärät ja tavoitteet

- ***Lisätä osaamista perheessä
tapahtuvan lapsen
kaltoinkohtelun merkeistä***
- ***Lisätä kykyä tunnistaa
merkkejä perheessä
tapahtuvasta lapsen
kaltoinkohtelusta***

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Lapsen kaltoinkohtelun eri tyypit:

(WHO, 2007) [1]

1. **Fyysinen kaltoinkohtelu**
2. **Seksuaaliväkivalta**
3. **Emotionaalinen kaltoinkohtelu**
4. **Laiminlyönti**

Muista!

Lapset voivat tulla kaltoinkohdeksi usealla eri tavalla samaan aikaan

Kaikenlainen kaltoinkohtelu voi edesauttaa muun tyyppisen kaltoinkohtelun alkamista

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Osa 1

Fyysinen kaltoinkohtelu

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

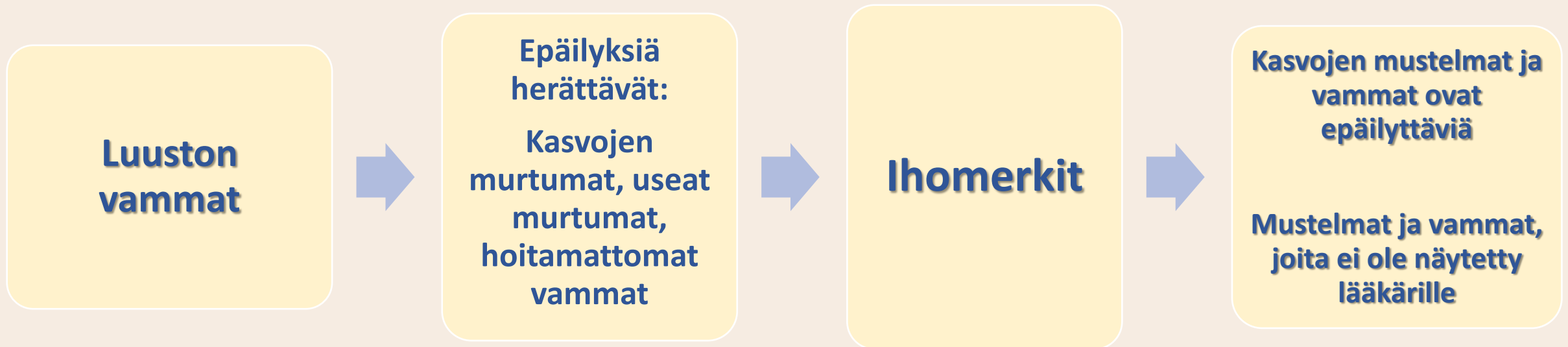

Fyysinen kaltoinkohtelu

- Kaikenlainen tahallinen lapseen kohdistuva fyysinen toiminta, joka vahingoittaa tai todennäköisesti vahingoittaa lapsen terveyttä, selviytymistä, kehitystä tai ihmisarvoa
- Lyöminen, potkiminen, ravistelu, pureminen, kuristaminen, palovamman aiheuttaminen, tupakointi, tahallinen myrkyttäminen tai tukehduttaminen, tai fyysisen vamman (tai kärsimisen) aiheuttaminen [1]

Mitä merkkejä etsiä kun epäillään fyysistä kaltoinkohtelua

Muista!

Kaikenlainen fyysinen väkivalta on yhteydessä emotionaaliseen kaltoinkohteluun.

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

FYYSINEN KALTOINKOHTELU Esimerkkitapaus

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Osa 2

Seksuaali- väkivalta

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Seksuaali- väkivalta

- Lapsen osallistaminen seksuaaliseen toimintaan vastuu- , luottamus- tai voima- asemassa olevan aikuisen tai toisten lasten toimesta, jota lapsi ei täysin ymmärrä, ei pysty antamaan kunnon suostumusta tai johon hän ei ole kehityksellisesti valmis, tai joka rikkoo lakeja ja yhteiskunnan sosiaalisia tabuja [1]
- Maailmanlaajuisesti 18 miljoonaa lasta ja nuorta ovat seksuaalisen hyväksikäytön uhreja [1].

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Lapseen kohdistuva seksuaaliväkivalta

Riskitekijät

- Sukupuoli
(nainen)
- Vamma

Yleiset ominaispiirteet:

- Uhri tuntee hyväksikäyttäjän
- Erittäin vaikea löytää todisteita

Muista!

***Erota* lasten normaalikäyttäytyminen väkivallasta**

(esim. Lääkärileikit ovat normaali osa lapsen omaa seksuaalista tutkimista)

Seksuaaliväkivallan merkit

Liiallinen tieto
seksuaalisista aiheista,
itsensä
vahingoittaminen,
päihteiden väärinkäyttö,
regressiivinen
käyttäytyminen

Raskaus,
sukupuolitaudit,
näkyvät fyysiset
vammat, painajaiset

Mielialavaihtelut,
syömistavat,
kiinnostuksen taso
päivittäisiin
askareisiin

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Seksuaaliväkivalta Esimerkkitapaus

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Osa 3

Emotionaalinen kaltoinkohtelu

Emotionaalinen kaltoinkohtelu

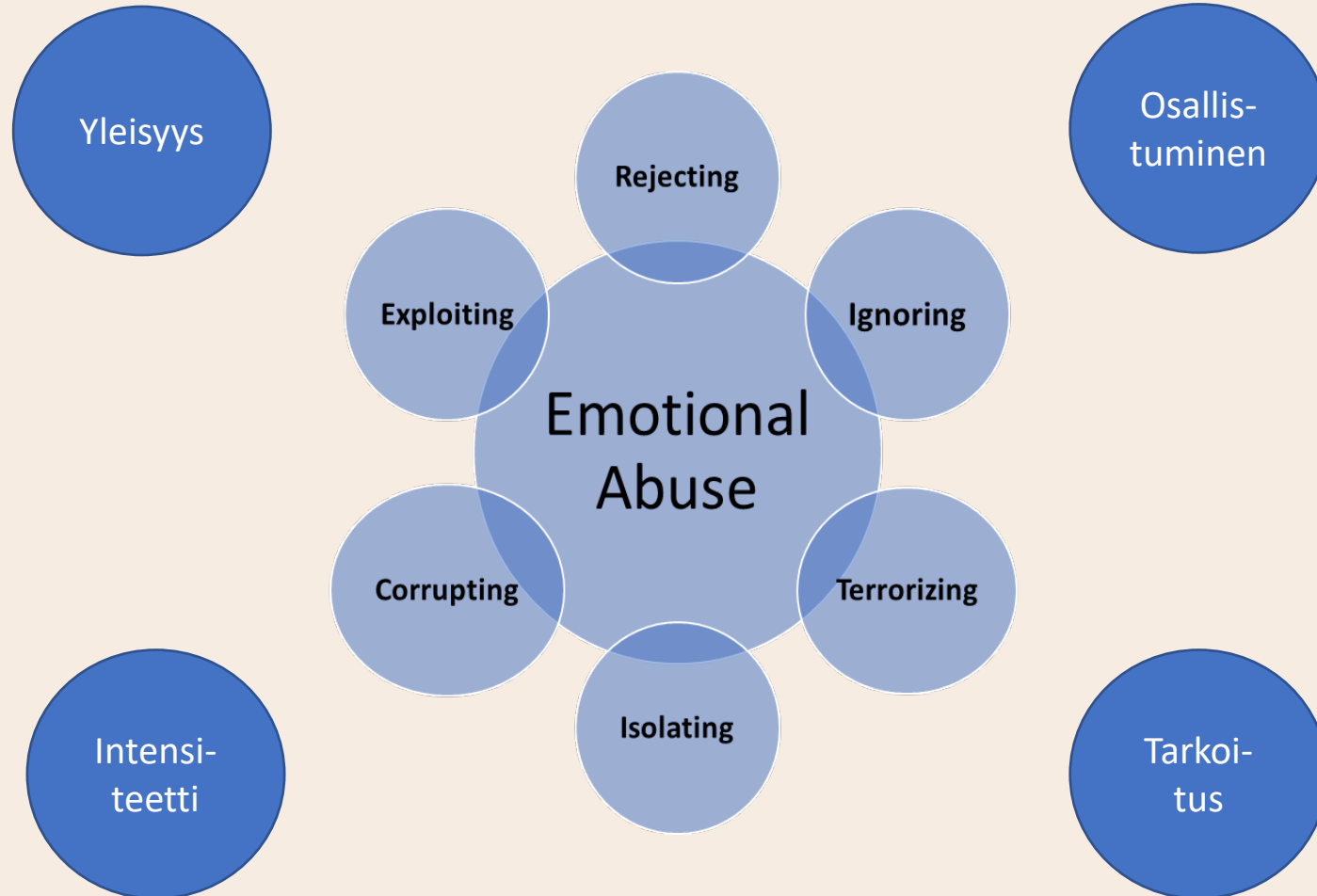
- Vanhemman tai huoltajan kykenemättömyys tarjota lapselle turvallinen ja kannustava ympäristö
- Vanhemman tai huoltajan toiminta, jolla on haitallinen vaikutus lapsen emotionaaliseen terveyteen ja kehitykseen
- Kaikkeen kaltoinkohteluun liittyy emotionaalista kaltoinkohtelua, mukaan lukien muiden kaltoinkohtelun näkeminen.

Emotionaalisen kaltoinkohtelun vaikutukset ovat yhtä haitallisia kuin fyysisen kaltoinkohtelun vaikutukset

[1, 2, 3]

Emotionaalisen kaltoinkohtelun tyypit

Hylkääminen

Välttely, syrjintä, näkymättömäksi tekeminen

Halventaminen, pilkkaaminen, sanallinen loukkaaminen, uhkaaminen, väkivallalla uhkaaminen, symbolinen aggressio, pelottelu, vihamielinen kohtelu

Eristäminen/liikkumisen rajoittaminen, tunkeilevuus

Lahjonta, vääristely, syyllistäminen, mielen manipulointi, hyväksynnällä ja rakkaudella kiristäminen

Hyväksikäyttäminen, riistäminen

Emotionaalisen kaltoinkohtelun merkit

Vauvat ja esikouluikäiset saattavat:

- Osoittaa kehityksen regressiota (kuten yökastelu tai liikaaminen, vaikka aiemmin rakon ja suolen hallinta on ollut kunnossa)
- Keinua, imeä vaatteita, käsiä ja hiuksia tai purra itseään ja muita
- Valittaa usein päänsärkyä, vatsakipua, tai muita somaattisia oireita, joiden syytä ei tiedetä
- Kärsiä uni- tai puhehäiriöistä
- Rajoittaa leikkiä tai muuta tekemistä
- Olla ahdistuneita, tai pelätä tekevänsä jotain väärin
- Yrittää liikaa miellyttää vanhempia tai epäonnistua yhteyden luomisessa vanhempien kanssa
- Pelätä vanhempaa
- Olla vetäytyneitä tai heillä saattaa olla vaikeuksia samaistua muihin

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Emotionaalisen kaltoinkohtelun merkit

Vanhemmat lapset saattavat:

- Omata heikon minäkuvan, itsetunnon ja itseluottamuksen
- Tuntea olonsa arvottomaksi, ei-rakastetuksi tai ei-toivotuksi
- Kokea haasteita koulutehtävien kanssa
- Kokea vaikeuksia kaverisuhteiden luomisessa tai heillä on harvoja tai ei ollenkaan ystäviä
- Tuntea kasvavaa pelkoa, syyllisyyttä ja itsesyytöstä
- Valehdella tai varastaa
- Kokea epäluottamusta aikuiseen
- Osoittaa äärimmäisiä tunteita, kuten voimakasta aggressiivisuutta tai passiivisuutta
- Vältellä kotia tai karata sieltä
- Vahingoittaa itseään tai heillä saattaa olla itsetuhoisia ajatuksia
- Käyttää päihteitä

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

EMOTIONAALINEN KALTOINKOHTELU

Esimerkkitapaus

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Osa 4

Laiminlyönti

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

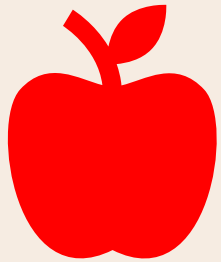
Laiminlyönti

- Vanhemman tai muun perheenjäsenen epäonnistuminen lapsen fyysisten ja / tai psyykkisten tarpeiden tyydyttämisessä riittämättömän hoidon tai lapsen vaaralle altistamisen vuoksi, joko yksittäisenä tapauksena tai jatkuvana toimintana
- Laiminlyönti voi liittyä yhteen tai useampaan seuraavista: terveys, koulutus, emotionaalinen kehitys, ravinto, suoja tai turvallinen elinympäristö [1]

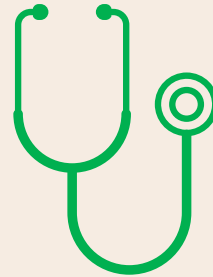
Laiminlyönnin päätyyppien merkit

Ravitsemuksen laiminlyönti

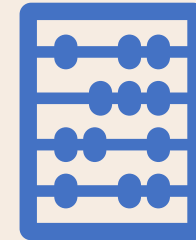
- Päihteiden väärinkäyttö
- Liikalihavuus
- Äärimmäinen laihuus
- Kasvuvauhdin muutokset

Terveydenhoidon laiminlyönti

- Hoitamattomat vammat
- Lääkärikäynneille saapumattomuus (kuten rokotukset)
- Valvonnan puutteesta johtuvat toistuvat vammat

Koulutuksen laiminlyönti

- Epäonnistuminen lapsen riittävän koulutuksen, hoidon ja huomion huolehtimisessa
- Kroonisen viivästelyn salliminen: lapsi jättää toistuvasti menemättä kouluun

Laiminlyönnin päätyyppien merkit

Raskaudenaikainen laiminlyönti

- Päihteiden väärinkäyttö ja tupakointi raskauden aikana

Emotionaalinen laiminlyönti

- Rajallinen kiinnostus lapsen mielenkiinnon kohteisiin, toimintaan, koulunkäyntiin, ikätove-
reihin, jne.
- Ankaraa kasvattamista
- Löyhä kurinpito
- Tyydyttämättömät emotionaaliset tarpeet,
esim. turvallisuuden tunne

Muita mahdollisia merkkejä laiminlyönnistä

- Sopimaton vaatetus
- Lapsella on vähän/ei ollenkaan tilaa leikkiä tai opiskella
- Liian vähän leluja ja aktiviteetteja oppiakseen uusia asioita

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

LAIMINLYÖNTI

Esimerkkitapaus

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

TUTUSTU:

Väkivalta ja laiminlyönti kasvatuksessa: Tunnista, puutu ja auta

TUTUSTU SISÄLTÖÖN TÄSTÄ

ONKOHAN TÄMÄ VÄKIVALTA?

MITEN OTAN VÄKIVALLAN PUHEEKSI?

MITEN AUTAN LASTA JA VANHEMPIA?

ENSI- JA
TURVAKOTIEN
LIITTO

Lähteet

1. World Health Organisation (WHO). 2007. Preventing child maltreatment in Europe: a public health approach: policy briefing. Geneva, WHO.
2. World Health Organization (WHO). 1999. Report of the consultation on child abuse prevention, 29–31 March 1999. Geneva, WHO.
3. World Health Organization (WHO). 2002. World report on violence and health. Geneva, WHO.
4. Myers, J.E.B.(Ed.). 2011. The APSAC handbook on child maltreatment (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage Publications.

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

Lisälähteet

- Binggeli, N.J., Hart, S.N., Brassard, M.R. 2001. Psychological maltreatment of children: The APSAC study guides 4. Thousand Oaks, CA: Sage Publications.
- World Health Organization (WHO). 2013. The European report on preventing child maltreatment. Geneva, WHO.
- World Health Organization (WHO). 2020. Global status report on preventing violence against children 2020, Geneva, WHO.

Funded by the Rights, Equality and
Citizenship Programme (REC) of
the European Union

